

INHOUDSOPGAVE

Lijst van in de tekst gebruikte afkortingen	19
I Codificatie	21
1 Begripsbepaling	21
2 De wetgever	25
3 De rechter	33
Aanbevolen literatuur	41
II Codificatie en natuurrecht	43
1 Declaration of Independence	43
2 Ius civile en ius naturale	48
3 Positivisme en natuurrecht	50
4 Ius gentium (het bij alle volkeren geldende recht) en ius naturale (het natuurrecht)	53
5 Het natuurrecht in de Middeleeuwen	54
6 Hugo de Groot en het natuurrecht	56
7 The Age of Reason (De Eeuw van de Rede)	59
8 Rousseau en het ‘contrat social’	63
9 ‘Vernunftrecht’ (‘Verstandsrecht’)	68
10 Natuurrecht en codificatiestreven	71
11 Slotbeschouwing	77
Aanbevolen literatuur	81
III Codificatie en het Romeinse recht	83
1 Imperium et lex	83
2 Patriciërs en plebejers	86
3 Burgerlijk recht en praetorisch recht, ius civile en ius praetorium	92
4 Republiek en keizerschap	95
5 Keizerrecht en juristenrecht	97
6 Het oude en het nieuwe Rome	101
7 Keizer Justinianus (527-565)	104
8 Het Oost-Romeinse ofwel Byzantijnse Rijk	121
9 Turkokratie en koninkrijk Griekenland	123

Aanbevolen literatuur	127
IV Codificatie in Italië	129
1 Justinianus' codificatie in Italië	129
2 Volksrechten en gewoonterechten	134
3 Feodaliteit, belening en leenrecht	138
4 Renovatio imperii ('Vernieuwing' van het Rijk)	142
5 Het Romeinse recht en zijn glossatoren	145
6 Statuten en commentatoren	157
7 Canoniek recht	163
8 Revolutie, restauratie en codificatie	186
Aanbevolen literatuur	197
V Codificatie in Frankrijk	199
1 Keizer en koning	199
2 De koning als keizer in zijn koninkrijk	205
3 De parlementen (gerechtshoven)	212
4 'Mos Gallicus' tegenover 'Mos Italicus'	214
5 Rechtseenheid en rechtsverscheidenheid	218
6 Revolutie	222
7 De verbreiding van de Code Civil	257
8 Slotbeschouwing	259
Aanbevolen literatuur	261
VI Codificatie in de Duitse landen	263
1 De West-Romeinse en Oost-Romeinse keizer	263
2 Rooms keizer en Rooms recht	271
3 De habsburgers als Roomse keizers	273
4 Het allgemeine Landrecht für die preussischen Staaten (ALR)	276
5 Het allgemeine Bürgerliche Gesetzbuch (ABGB)	287
6 Het einde van het Heilige Roomse Rijk der Duitse Natie	291
7 De strijd om een duitse nationale codificatie	294
8 Eenwording 'Door IJzer en Bloed'	306
9 Rijkseenheid en rechtseenheid	311
10 Begriffsjurisprudenz tegenover interessenjurisprudenz	315
11 Codificatie en ideologie	320

Aanbevolen literatuur	331
VII Codificatie in Nederland	333
1 Bourgondië en de Nederlanden	333
2 De Republiek der Verenigde Nederlanden (1579-1795)	342
3 Revolutie, restauratie en codificatie (1795-1838)	356
4 Codificatie en hercodificatie	372
Aanbevolen literatuur	377
VIII Codificatie in Zwitserland	379
1 Habsburg en Zwitserland	379
2 Confederatio Helvetica	381
3 Revolutie, restauratie en codificatie	384
4 Van rechtsverscheidenheid naar rechtseenheid	390
Aanbevolen literatuur	401
IX In plaats van codificatie	403
1 ‘Common law’ en ‘civil law’	404
2 ‘Common law’ en ‘equity’	415
3 ‘Common law’ en ‘statutory law’	431
4 ‘Stare decisis’	440
5 Het Anglo-Amerikaanse recht	448
Aanbevolen literatuur	457
X Nationale codificaties en Europees recht	459
1 Het Europese gemeenebest	459
2 De Raad van Europa, het EVRM en het EHRM	462
3 De Europese Unie, het EU-recht en het Europese Hof van Justitie	474
Aanbevolen literatuur	499
Trefwoordenregister	501